

SVETNIKI ZA PRESOJO ZAKONITOSTI NEPREMIČNINSKEGA DAVKA

Že v zahtevi za odločilni veto so svetniki opozorili, da je zakon ustavno sporen, davčnih zavezancev ne obravnava enakopravno, prav tako ni bilo dovolj upoštevano mnenje občin

stran 5

DRŽAVNI SVET V AKTIVNI VLOGI DRUŽBENEGA DEJAVNIKA

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta, stran 3

POBUDA ZA USTAVNO PRESOJO NOVELE O BANČNIŠTU

Novela o bančništvu retroaktivno posega v že pridobljene pravice, kar bo prizadelo tiste, ki so prek skladov varčevali za prihodnost

stran 5

JAVNA NAROČILA - RAK RANA SLOVENSKE DRUŽBE?

Država prek javnih naročil razdeli od štiri do pet milijard evrov letno, a ji kot naročniku pogosto manjka strokovnih kompetenc s področja naročanja, številne pritožbe pa so izraz nezaupanja do celotnega sistema javnega naročanja

stran 14

SPORAZUM O ZAVEZNIŠTVU ZA KULTURO

Državni svet, Javni sklad za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije so pristopili k sporazumu o podpori ljubiteljski kulturi, ki se ponaša z dolgo tradicijo in mednarodnimi uspehi

stran 18

IZ DELA DRŽAVNEGA SVETA

ODLOŽILNI VETO

Ključni razlog za veto na Energetski zakon je nestrinjanje z vsemi določbami, ki urejajo energetska izkaznica. Svetniki predlagajo, naj vlada razmisli o subvencioniranju energetskih izkaznic in tako spodbudi k večji energetska učinkovitosti stavb

[stran 4](#)

ZAKONODAJNA POBUDA

Z novelo o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju želi Državni svet preprečiti, da bi področni zakoni uvedli angleščino kot delovni jezik državnih organov. Uradni jezik v javni upravi mora ostati slovenščina

[stran 5](#)

ZAKONODAJNI POSTOPEK

Sprememba parlamentarnega poslovnika bi lahko pripomogla do boljših zakonodajnih rešitev

[stran 5](#)

MNENJA

KULTURA

Enotna cena knjige bi morala veljati za obdobje enega leta in ne šestih mesecev, da bi zares lahko ocenili učinke nove zakonodaje

[stran 7](#)

KMETIJSTVO

Pobude Državnega sveta o lesnih prevoznicah upoštevane, a je še vedno preveč birokratskih postopkov

[stran 7](#)

GOSPODARSTVO

Zaradi nepravilnosti na DARS-u d.d. bi ta potreboval izvedbo stresnih testov

[stran 7](#)

ZDRAVSTVENO VARSTVO IN SOCIALA

Pravici do pogrebne in posmrtnine sodita v sistem zdravstvenega zavarovanja

[stran 8](#)

VERSKÉ SKUPNOSTI

Zakon naj izenači pogoje za registracijo verskih skupnosti, društev in zadrug

[stran 8](#)

ČLOVEKOVE PRAVICE

Pomanjkljiva zakonodaja vzrok številnim kršitvam

[stran 9](#)

ZNANOST IN IZOBRAŽEVANJE

Izobraževalna politika se mora hitreje prilagoditi zahtevam družbe in gospodarstva

[stran 9](#)

AKTUALNO

ZGODOVINA

Bivši ustavni sodnik Jugoslavije in prvi predsednik Državnega sveta dr. Ivan Kristan o manj znanih ustavnopravnih vidikih osamosvajanja Slovenije

[stran 12](#)

REGIONALNI RAZVOJ

Bolj kot združevanje občin bi potrebovali pokrajine

[stran 13](#)

VOLILNI SISTEMI

Ali obstoječi volilni sistem zadovoljuje pričakovanja volivcev?

[stran 14](#)

S POSVETOV

ŠOLSTVO

Konferenca o novem Zakonu o visokem šolstvu

[stran 16](#)

EKOLOGIJA

Država je odgovorna za sanacijo onesnaženega okolja

[stran 16](#)

CIVILNA DRUŽBA

PROSTOVOLJSTVO

Državni svet podelil priznanja najzaslužnejšim prostovoljcem za leto 2013

[stran 19](#)

UMETNOST V DRUGEM DOMU

V predverju Državnega sveta je Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov pripravila prvo v ciklu razstav

[stran 19](#)

GOSTUJOČE MNENJE

POTREBUJEMO ŠTEVILKE, NE PRIDEVNIKOV!

Dr. David JC MacKay, glavni svetovalec britanskega Ministrstva za energetiko in podnebne spremembe

[stran 20](#)

DRŽAVNI SVET V AKTIVNI VLOGI DRUŽBENEGA DEJAVNIKA

Državni svet Republike Slovenije se kot drugi dom slovenskega parlamenta zelo dejavno vključuje v družbene tokove in dogajanja v Sloveniji - tako, ko gre za njegovo vlogo pri sprejemanju zakonodajnih rešitev, kot na področju intenzivnih stikov s civilno družbo. O tem pričajo tudi številni pozitivni odmevi. Pogosto pri tem uporabimo izraz *v okviru svojih pristojnosti*. Kot bi morda želeli dvomljivcem sporočiti, da ne želimo prestopati svojih meja. In res jih ne želimo. Želimo pa aktivno prispevati h kakovostnejšim rešitvam, ki vplivajo na življenje vseh državljanov Republike Slovenije.

Vloge drugih domov v parlamentarnih demokracijah po svetu so različno določene in pogojene z zgodovinskim in političnim razvojem v posamezni državi. Državni svet Republike Slovenije lahko na podlagi svojih pristojnosti prispeva k sprejemanju zakonodajnih rešitev, a je pri tem zelo pomemben tudi odnos do njegovih pobud in predlogov. Izkušnje kažejo, da bi že majhni popravki v postopkih lahko pomembno prispevali h kakovostnejšim zakonodajnim rešitvam. Od tod tudi pobuda, na podlagi katere bi Državni svet lahko bil v večji meri v pomoč Držav-

nemu zboru pri sprejemanju kakovostnih zakonodajnih rešitev.

Državni svet se zavzema za to, da bi se njegova vloga v zakonodajni veji oblasti dopolnila na način, da opozorila v obliki odločilnega veta na zakone ne bi bila obravnavana zgolj kot ena od nepotrebnih vmesnih ovir ali blokad sistema, temveč da bi Državni svet lahko tvorno pripomogel k temu, da bi se v okviru rednega zakonodajnega postopka v Državnem zboru sprejemali kakovostnejši zakoni. Državni svet je zato na podlagi ustavnopravnega mnenja Inštituta za ustavno pravo pripravil predlog uvedbe možnosti spremembe zakona v postopku ponovnega odločanja na podlagi veta Državnega sveta.

S predlagano rešitvijo bi Državni zbor pridobil trenutno manjkajočo možnost delnih popravkov zakona, potem ko je slednji že sprejet, ne da bi pri tem izgubil suveren nadzor nad zakonodajnim postopkom. Predlog povečuje smiselnost veta Državnega sveta in na kakovosten način zapolnjuje vrzel v postopku za primere, ko bi zaradi posamezne neustrezne rešitve oziroma člena bilo treba na podlagi odločilnega

veta Državnega sveta zavrniti celoten zakon, če bi Državni zbor želel sprejeti predlagano boljše rešitev.

Ena naših prednostnih nalog prav gotovo ostaja krepitev vloge Državnega sveta kot mosta med civilno družbo in politiko. To dokazujejo številni zelo uspešni posveti (npr. Problematika javnih naročil, Ali potrebujemo občine?, Skrb za duševno zdravje, Oblikovanje trajnostne energetske prihodnosti, Kaj kultura praznuje?), ki smo jih organizirali v sodelovanju s predstavniki civilne družbe in so pripomogli h koristnim zaključkom in pobudam.

S civilno družbo aktivno sodelujemo tudi v pobudi Rastoča knjiga. Z Javnim skladom za kulturne dejavnosti in Zvezo kulturnih organizacij smo podpisali skupno namero *Zavezništvu za kulturo*, kjer želimo krepiti vlogo ljubiteljske kulture v celotnem slovenskem kulturnem prostoru. V zadnjem obdobju smo med drugim najbolj zaslužnim slovenskim prostovoljcem v 2013 podelili tudi plakete Državnega sveta.

Državni svet Republike Slovenije se aktivno vključuje tudi v iskanje rešitev za izhod iz razmer, v katerih se trenutno nahaja slovenska družba. V zvezi s tem pripravljamo nekaj javnih posvetov (Kako vrniti denar, ki je bil iz Slovenije odnesen v tujino?, Strategija delovanja slovenskega bančnega sistema v prihodnosti, posveta o gospodarski diplomaciji in o resoluciji o zunanji politiki Slovenije, itd...). Zavedamo se tudi, da lahko k izboljšanju razmer v Sloveniji pripomoremo tudi s krepitvijo stikov in odpiranjem vrat v tujini.

K že obstoječemu dobremu sodelovanju s številnimi drugimi domovi parlamentov smo dodali še vzpostavitev odličnega odnosa z drugim domom ruskega parlamenta - Svetom federacije. Prav zdaj tečejo intenzivni pogovori, kako bi lahko predstavniki obeh drugih domov pripomogli h krepitvi stikov med državama na različnih področjih.

V luči iskanja poti v boljšo prihodnost Slovenije nismo pozabili na pomemben del naše družbe, ki ga je kriza morda najbolj prizadela. To so mladi, ki upravičeno pričakujejo takšne družbene razmere, v katerih bodo lahko uresničili svoja hotenja in s svojimi potenciali prispevali svoj del k razvoju družbe. Pripravljamo vrsto pobud za izboljšanje položaja mladih v Sloveniji, ki smo jih delovno poimenovali *Mladi niso sami*. Ker se zavedamo moči sinergije, smo pri tem odločni zagovorniki medgeneracijskega dialoga. Ko se izkušnje in zrelost povežejo z mladostno energijo in novimi znanji, se odprejo povsem nove poti.

Prav povezanost in sodelovanje pri iskanju najboljših rešitev potrebuje naša družba, ki se je znašla na hudi preizkušnji. Samo iskrena skupna prizadevanja nam lahko vrnejo zagon, razvoj in visoko kakovost (so)bivanja, vse tisto, kar smo nekje na poti od osamosvojitve do danes izgubili.

Državni svet si bo še naprej iskreno prizadeval za podporo inovativnim in ustvarjalnim pobudam za boljše prihodnost vseh državljanov in državljanov Republike Slovenije.

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta

ZAVRNITEV ENERGETSKEGA ZAKONA

Državni svetniki so zaradi uvedbe energetskega izkaznika na 7. izredni seji 4. februarja izglasovali odločilni veto na Energetski zakon. Za veto je glasovalo 22 svetnikov, proti jih je bilo sedem. Državni zbor bo o zakonu moral ponovno odločiti.

“ Merila za izkaznico niso določena, so pa do evra natančno določene globe. ”

Rajko Fajt, državni svetnik

Zahtevo so vložili predstavniki lokalnih interesov s prvopodpisanim Rajkom Fajtom. Ključni

razlog je nestrinjanje z vsemi določili, ki urejajo energetske izkaznice, posebej s tistimi, ki širijo

obveznost njene izdelave prek zahtev EU-ja. Takšni so na primer pogoji za pridobitev licence za

neodvisnega strokovnjaka, ki lahko izdaja izkaznice, in poseben register energetskega izkaznika.

SVETNIKI KRITIČNO O ZADOLŽEVANJU

Državni svet je na 4. izredni seji 20. novembra sprejel odločilni veto na Zakon o izvrševanju državnih proračunov za leti 2014 in 2015. Državni zbor je na 48. izredni seji 29. novembra zakon ponovno potrdil.

“ Poseg v financiranje občin z znižanjem sofinanciranja investicij bo vplival na koriščenje evropskih sredstev. ”

Bojan Kekec, državni svetnik

Predlog je podala Interesna skupina lokalnih interesov, ki je ocenila, da je v zakonu več spornih vsebin, med drugim, da

se lahko država v naslednjem letu zadolži za skoraj 10 milijard, kar pomeni odmik od fiskalnega pravila. Prav tako zakon posega

v financiranje občin, ne sledi racionalizaciji v javnem sektorju, kot posebej škodljivo in nesprejemljivo pa so svetniki ocenili

določbo, da se lahko kupnina iz prodaje kapitalskih naložb države nameni Slovenskemu podjetniškemu skladu.

VETO NA NOVELO O DOHODNINI

Svetniki so na 3. izredni seji 5. novembra izglasovali odločilni veto na novelo Zakona o dohodnini. Poslanci so 14. novembra z 49 glasovi »za« in 32 »proti« novelo ponovno potrdili.

“ Novela bo najbolj prizadela ranljive zavezanke. ”

Miloš Pohole, državni svetnik

Po novem se zneski iz dohodninske lestvice in olajšave ne bodo več letno avtomatično usklajev-

ale z inflacijo, pač pa bodo rasti cen sledile le v primeru, da bo ta presegla določeno mejo. To

pomeni ukinitve samodejnega usklajevanja dohodninske lestvice in olajšav z inflacijo, kar na dolgi

rok pomeni, da bo dohodnina dobila obliko t.i. glavarine, ki velja za socialno nepravilni davek.

RDEČA LUČ ZA DAVEK NA NEPREMIČNINE

Državni zbor je 29. novembra z 49 glasovi »za« in 30 »proti« ponovno potrdil uveljavitev Zakona o davku na nepremičnine na katerega je Državni svet na 4. izredni seji 20. novembra izglasoval odločilni veto. Svetniki so zakon ocenili kot nesprejemljiv in na 14. redni seji 22. januarja soglasno podprli zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti ter predlagali njegovo začasno zadržanje.

“ Zakon posega v premoženje do mere, da na nek način že razlaščuje lastnike. ”

Alojz Kovšca, državni svetnik

Že v zahtevi za odločilni veto so svetniki opozorili, da je v zakonu preveč anomalij, da je ustavno sporen, davčnih zavezancev pa ne obravnava enakopravno. Pri

pripravi zakona tudi niso bile upoštevane pripombe občin. Zahtevo za oceno ustavnosti je pripravila Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih

poklicev, državni svetniki pa so navedli tri sklope pripomb, zaradi katerih je zakon po njihovi presoji neustaven: zakon ne upošteva posebnosti razvoja lastništva

nepremičnin v državi, ne upošteva vidika avtonomije financiranja občin, in tudi ne temeljnih značilnosti omejitev davčnega poseganja v lastninsko pravico.

POBUDA ZA USTAVNO PRESOJO NOVELE O BANČNIŠTVU

Potem ko je na 3. izredni seji 5. novembra Državni svet izglasoval odločilni veto na novelo Zakona o bančništvu in jo je Državni zbor 14. novembra ponovno potrdil, je Državni svet na redni decembrski seji podprl predlog za začetek postopka za oceno ustavnosti zakona, in sicer od 261. a do e člena in 347. in 350. a člena ter predlagal začasno zadržanje izvrševanja.

“ Slovenija prehiteva evropsko zakonodajo in uveljavlja ukrepe, ki bodo določeno skupino vlagateljev prizadeli bolj kot katerikoli doslej sprejeti ukrep v kaki državi prejemnici pomoči. »

Jože Slivšek, državni svetnik

Zakon med drugim v okviru sanacije bank omogoča nov izredni ukrep - prenehanje ali konverzijo obveznic bank. V sanaciji bank so tako vključeni tudi imet-

niki podrejenega dolga, kar bo prizadelo tiste, ki so prek skladov varčevali za prihodnost. Gre za imetnike podrejenih in hibridnih obveznic NLB-ja, Nove KBM in

Abanke. Ker pa so v te naložbe vključene tudi pokojninske družbe in skladi življenjskega zavarovanja, problematika zadeva četrtno državljanov. Sporna je zlasti ena

od obveznic NLB, kjer kupcem tveganja niso pojasnili. Zakon retroaktivno posega v že pridobljene pravice, zato je po mnenju predlagateljev protiuustaven.

URADNI JEZIK V JAVNI UPRAVI MORA OSTATI SLOVENŠČINA

Z novelo o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju želi Državni svet preprečiti, da bi področni zakoni uvedli angleščino kot delovni jezik državnih organov.

“ Slovenski jezik je eden stebrov nacionalne identitete, to pa mora veljati tudi za slovenščino kot delovni jezik sodišč. ”

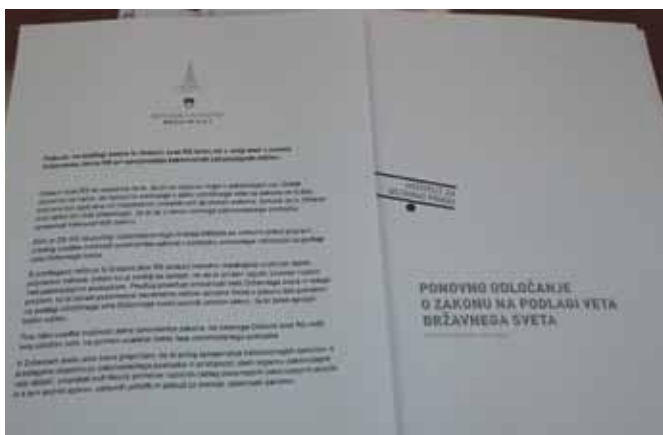
Dr. Zoran Božič, državni svetnik

Novela o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju uvaja nov 473. a člen, ki določa jezik sodelovanja s tujimi sodišči in upravitelji. Domača sodišča in upravitelji lahko pri sodelovanju po 471. in 472. členu

zakona uporabljajo jezik, ki je pri domačem sodišču v uradni rabi in, po novem, tudi angleški jezik. Državni svet ocenjuje, da je takšno favoriziranje angleškega jezika v neskladju z določbami Zakona o javni rabi slovenščine, ki določa, da je uradni jezik pri

nas slovenščina. V njej poteka govorno in pisno sporazumevanje na vseh področjih javnega življenja v Republiki Sloveniji, razen kadar je v skladu z Ustavo Republike Slovenije poleg slovenščine uradni jezik tudi italijanščina in madžarščina in

kadar določbe mednarodnih pogodb, ki zavezujejo Republiko Slovenijo, posebej dopuščajo tudi rabo drugih jezikov. Z vidika majhnega jezika, kot je slovenski, je praksa uvedbe angleščine kot delovnega jezika sodišč še posebej zaskrbljujoča.

SPREMEMBA POSLOVNIKA BI LAHKO PRIPOMOGLA DO BOLJŠIH REŠITEV

“ Državni zbor bo tudi v primeru sprejetja predloga ostal absolutni gospodar zakonodajnega postopka. ”

Dr. Ciril Ribičič, Inštitut za ustavno pravo

“ Predlog Državnega sveta je dobra podlaga za pogovor in pozneje tudi morebitni dogovor o konkretni spremembi parlamentarnega poslovnika. ”

Janko Veber, predsednik Državnega zbora

Državni svet je na podlagi strokovnega mnenja Inštituta za ustavno pravo predlagal uvedbo možnosti spremembe zakona v postopku ponovnega odločanja na podlagi odločilnega veta. Poglavitna prednost predloga je, da bi Državni zbor pridobil možnost zgolj delnih popravkov zakona potem, ko je zakon že sprejet.

Predlog povečuje smiselnost odločilnega veta in rešuje problem, ko je zaradi posamezne neustrezne določbe oziroma člena na podlagi veta Državnega sveta zavrnjen celoten zakon, četudi bi Državni zbor morda želel sprejeti boljšo rešitev. Predlagana

sprememba parlamentarnega poslovnika uvaja možnost delne spremembe zakona, na katerega Državni svet veže svoj veto, to pa ne pomeni uvedbe četrte faze zakonodajnega postopka. Postopek bi bil urejen tako, da bi imel Državni zbor proste roke pri

odločitvi, ali in kako bo spremenil zakon, na to spremembo pa Državni svet ne bi mogel vložiti veta. Na osnovi predloga bi parlamentarno delovno telo lahko predlagalo novo vsebino sporne člena, zakonodajni postopek pa bi ostal ves čas znotraj Držav-

nega zbora. Predlog Državnega sveta po oceni ustavnopravnih strokovnjakov prinaša dolgoročno korist, saj bi dobili sistemsko izboljšavo in lahko bolj enostavno dopolnjevali zakonodajo v smeri sprejemanja bolj kakovostnih zakonodajnih rešitev.

ENOTNA CENA SLOVENSKE KNJIGE

Državni svet je podprl predlog Zakona o enotni ceni knjige, ki ureja področje nacionalne knjižne produkcije na način načrtovanja cenovne politike, a predlagal, da bi enotna cena knjige, kot jo določi založnik, veljala za obdobje najmanj enega leta od dneva začetka prodaje in ne le šestih mesecev, kot to predlaga novela zakona. Svetniki so ocenili, da je to obdobje prekratko, da bi lahko

imel zakon pozitivne učinke v celotni knjižni verigi, pri tem pa se lahko zgledujemo npr. po Nemčiji, Franciji ali Nizozemski, ki poznajo daljša obdobja, na Poljskem npr. pa je v pripravi zakon, ki določa obdobje 18 mesecev enotne cene. Zakon o enotni ceni knjige je uveljavljen v 12 državah EU-ja. Končni cilj zakona, ki ureja zelo razvejan slovenski knjižni trg, je znižati ceno slovenske knjige.

OLAJŠATI PREDPISE ZA ČEBELARJE

Svetniki so podprli Predlog resolucije o zaščiti kranjske čebele, med kmetovalci in strategijo pa mora obstajati tesna povezava. Izpostavili so težave lastnikov čebelnjakov - tako trajnih kot premičnih, in državo in občine pozvali k omilitvi predpisov za njihovo postavitve. Čebele skrbijo za večjo biotsko raznovrstnost, čebelnjaki ne kazijo kulturne krajine in so njen tradicionalni

del, čebelarjenje pa je v krizi tudi priložnost za odpiranje novih delovnih mest. Občine bi morale spremeniti prostorske načrte in olajšati gradnjo čebelnjakov. Poseben problem zadeva lastnike premičnih čebelnjakov, ki pogosto prihajajo v spor z lastniki zemljišč. Svetniki so pristojno ministrstvo pozvali, naj sodeluje z občinami in šolami v podporo čebelarstvu.

STRESNI TESTI TUDI ZA DARS D.D.

Državni svet se je seznanil z izvajanjem programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji za leto 2012. Ker veljavna ureditev javnih naročil povzroča dolgotrajne postopke izbire izvajalcev del in posledično zamude pri predaji avtocestnih odsekov v promet ter v nekaterih primerih ogroža že odobrena evropska sredstva, naj vlada čim prej pripravi spremembe Zakona o

javnem naročanju. Svetniki so predlagali še, da bi morali izvesti stresni test tudi v DARS d.d. in ugotoviti odgovornost za negotodarno rabo javnih sredstev in neupravičene anekse, ki so povzročili enormno povečanje vrednosti investicij. V zvezi z gradnjo 3. razvojne osi bo morala biti sprejeta politična odločitev o varianti na pododseku Velenje - priključek na avtocesto A1.

NOVELA ZAKONA O GOZDOVIH NE ODPRAVLJA BIROKRACIJE

Svetniki so obravnavali noveliran Zakon o gozdovih, ki večinoma upošteva pobude Državnega sveta glede prevoznic, a v celoti ne odpravlja birokratskih postopkov. Novela črta določbo, da prevoznik ni treba za prevoz vej in vrhač ter gozdnega sortimenta premera do deset centimetrov, česar Državni svet ne

podpira. Novela med drugim ne omogoča midsosedske pomoči, kar je problem lastnikov majhnih gozdov. Svetniki so razpravljali še o vprašanju dokazovanja obstoja prevoznice v primerih, ko je odločba izdana agrarni skupnosti in več lastnikov istočasno vozi les, ter v primerih ujm, ko so izdane generalne odločbe.

RESOLUCIJA O KULTURI DO LETA 2017

Državni svet je ob obravnavi Predloga resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 ocenil, da vloga in pomen radijskih in tv programov posebnega pomena, ki so v javnem interesu ter katerih izdajateljica ni RTV Slovenija, ni ustrezno opredeljen. To lahko

vodi v ukinjanje lokalnih in regionalnih radijskih in tv programov posebnega pomena. Prav tako se dokument malo posveča slepim, slabovidnim ter drugim, ki težje dostopajo do kulturne ponudbe, razviden ni pomen raznovrstnosti glasbe, področje oblikovanja pa ni samostojna kulturna prvina.

LIPICA ŠE VEDNO BREZ STRATEGIJE

Državni svet je ob obravnavi novele Zakona o Kobilarni Lipica vlado pozval k pripravi celovite strategije, s katero naj zastavi jasne cilje pri vzreji in varovanju konj, ohranjanju in promociji kulturnega in zgodovinskega spomenika ter pri razvoju turizma. Prave vizije, kako z Lipico naprej, ta zakon po mnenju svetnikov ne vsebuje. Priprava

strategije je nujna še pred javnim razpisom o oddaji nepremičnin v dolgotrajni najem, saj je od tega deloma odvisen tudi sam razpis. Svetniki so vlado pozvali še, naj si pri pripravi podzakonskih aktov ter pri kadrovanju v Kobilarni Lipica bistveno bolj prizadeva za zaposlovanje strokovnjakov ter predvsem za večji nadzor nad delom te edinstvene ustanove.

O PRAVICI DO POGREBNINE IN POSMRTNINE

Državni svet je obravnaval novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih in ugotavljal, da gre pri predlogu izbrisa določb o pravici do pogrebnine in posmrtnine iz ZZVZZ za netransparentno črtanje pomembnih zakonskih odločb, ter da utemeljitev ZZS, da pravici nista povezani z zdravstvenim stanjem osebe

in da zato ne sodita v sistem zdravstvenega zavarovanja, ne zdrži presoje. Obe pravici se dotikata zadnje faze obstoja osebe in posledično tudi njenega zdravstvenega stanja. Svetniki so ocenili poseganje v sistemske zakone na nekem področju na podlagi določb zakonov iz drugih področij kot nesprejemljive.

KRITERIJ REGISTRACIJE VERSKIH SKUPNOSTI IZENAČITI Z DRUŠTVI

Državni svet je obravnaval novelo, ki določa nove pogoje za registracijo verskih skupnosti in jo usklajuje z odločbo Ustavnega sodišča iz leta 2010, ko je na zahtevo Državnega sveta razveljavilo del 13. člena. Ta je kot pogoj za registracijo določal

najmanj 100 polnoletnih članov. Z vidika enakopravnosti verskih skupnosti in primerljivosti z društvi in zadrugami svetniki kot pogoj za registracijo predlagajo vsaj tri polnoletne člane, v nadaljevanju pa se naj preveri tudi prepoved povratne veljave pravnih aktov.

ČLOVEKOVE PRAVICE V LETU 2012

Svetniki so obravnavali delo Varuha človekovih pravic v letu 2012 in soglašali z ugotovitvami v zvezi z volitvami predstavnika lokalnih interesov v 16. volilni enoti za člana Državnega sveta, ki so pokazale na pomanjkljivo zakonodajo. Opozorili so na zapletene postopke katego-

rizacije občinskih cest. Podprli so stališče, da je na preizkušnji pravna država, ko so kršene pravice do učinkovitih pravnih sredstev, aktualne razmere pa kažejo, da se o pravicah ne razsoja v razumnem roku, socialna varnost se zmanjšuje, nadzorni mehanizmi pa niso dovolj učinkoviti.

IZOBRAŽEVANJE PRILAGODITI POTREBAM ČASA

Državni svet je ocenil Resolucijo o nacionalnem programu za mladino 2013–2022 in poudaril, da je treba zagotoviti pogoje za povečanje deleža mladih, ki končajo študij na univerzah, in hkrati spodbujati skrajševanje dobe študija. Prav tako je treba okrepiti napore za izboljšanje

kakovosti izobraževanja na vseh ravneh. Slovenska izobraževalna politika se prepočasi in nezadostno odziva na zahteve družbe in gospodarstva. Svetniki so predlagali razmislek o možnostih stabilnega financiranja aktivnosti za oblikovanje politik na področjih, ki jih opredeljuje resolucija.

SPREMEMBE ZAKONA O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU

Svetniki so pogojno podprli predlog novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Načelno so podprli vse rešitve v smeri finančne stabilnosti sistema zdravstvenega varstva

na podlagi prilagoditve ali izenačitve prispevnih stopenj in osnov za obvezno zdravstveno zavarovanje. V primeru določenih kategorij zavarovancev so predlagali uvedbo izjem ali postopno zviševanje prispevnih stopenj.

Glede uskladitve pravnega reda o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu z EU so svetniki predlagali dopolnitev že obstoječih možnosti zdravljenja v tujini, vključno z določbo, da ima zavarovana oseba do 18. leta pravico do spremstva. V zvezi z opominom Evropske komisije glede upravljanja zavarovalnic, ki

izvajajo dopolnilno zdravstveno zavarovanje z dobički iz tega naslova so svetniki menili, da nikjer ni jasno zapisano, da bi morali očitano kršitev odpraviti na način, kot ga predlaga novela in predlagali njihovo črtanje. Svetniki so opozorili na neutemeljeno širjenje obsega baze podatkov o zavarovanih osebah, ki jih v svojih evidencah vodi ZZS.

IZ DELA KOMISIJ

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi novele Zakona o državni upravi in prenosu evropske kohezijske politike na novo vladno službo opozorila na problem dveh projektov - Oskrba s pitno vodo ter Odvajanje in čiščenje odpadne vode - ki sta pripravljena na izvedbo, a še nista odobrena.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je v zvezi z evropsko direktivo o vzpostavitvi enotnega evropskega železniškega območja, odprtja trga notranjih storitev železniškega potniškega prometa in upravljanja železniške infrastrukture opozorila na skromen razvoj železniškega potniškega prometa pri nas in

na nekakovostne povezave z obrobji države.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je obravnavala predlog odloka o programu varstva in razvoja Parka Škocjanske jame do leta 2017 in se zavzela za ohranitev Škocjanskih jam kot svetovne dediščine. Blagovna znamka parka bi lahko prispevala k ustvarjanju delovnih mest. Ker je javni zavod zavezan k zmanjševanju števila zaposlenih, to lahko ogrozi že dosežen visok standard storitev.

Komisija za kulturo, znanost in šport je ob podpori Predlogu resolucije o nacionalnem progr-

amu izobraževanja odraslih za obdobje 2013-2020 opozorila, da se zmanjšuje ugled splošnega izobraževanja in vse bolj poudarja specializacija. Poseben problem je dostopnost izobraževanja odraslih in ranljivih skupin na lokalni ravni.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 14. seji ob obravnavi zadnje nov-ele Zakona o varstvu okolja opozorila, da Slovenija do leta 2015 oz. 2017 ne bo izpolnila obveznosti na področju odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda in spraševala, kdo bo nosil finančne posledice morebitne tožbe Evropske komisije. Predlagala je, da Ministrstvo za kmetijstvo in okolje izda jasna navodila o obveznostih občin,

zakonodajo pa uskladi z Direktivo o čiščenju komunalne odpadne vode, ki omogoča cenejše načine reševanja problematike. Komisija je na 19. seji podprla pobudo Sveta gorenjske regije na tem področju, med drugim tudi predlog, da naj se vlada dogovori o prestavitvi roka za izgradnjo ustrezne infrastrukture, in sicer do leta 2025.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je ob obravnavi novele Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo ugotavljala, da le parcialno ureja problematiko na področju kulture in ne rešuje vprašanja vrednotenja umetniških poklicev, med drugim pogojev za poklicne pokojnine baletnih plesalcev.

Komisija za državno ureditev je obravnavala noveliran Zakon o organiziranosti in delu v policiji ter opozorila na podobno problematiko pri rezervnih pripadnikih slovenske vojske, ki po nekateri podatkih prejemajo 40 % manjši znesek za rezervno pripravljenost. Člani komisije so opozorili še na nesorazmerje med številom policistov na terenu in v administraciji.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je obravnavala novelo Zakona o rudarstvu in opozorila, da pri nas še niso določeni pogoji za pridobitev dovoljenj za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin s hidravličnim lomljenjem kamnin.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je ob obravnavi dopolnitve Zakona o graditvi objektov strinjala, da je predlog za legalizacijo krivičen do tistih investitorjev, ki gradijo v skladu z zakonodajo in imajo posledično višje stroške; zanimala jo je učinkovitost inšpekcij, ki dopuščajo črne gradnje.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je ob obravnavi novele Zakona o varstvu kulturne

dediščine ugotavljala, da razmerja med državo, kot lastnico najdb, in lastniki zasebnih zbirk niso dovolj jasno opredeljena, zato prihaja do konflikta interesov.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide ni podprla dopolnitve Zakona o vojnih invalidih, s katerim se ponovno predlaga določitev novega roka za pridobitev statusa in pravic vojnega ali civilnega invalida vojne, saj je ocenila, da predlog ne sledi načelu pravne varnosti.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je ob obravnavi novele Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pozvala k poenotenju pravic na podlagi ene same odločbe. Novela dohodke iz študentskega dela ali darila še vedno upošteva nerealno, prav tako pri pravicah na letni ravni niso enakovredno upoštevane plače in prihranki, odprta pa ostajajo še nekatera konkretna vprašanja enakopravnosti in pravičnosti pri dostopu do pravic.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi novele Zakona o poslancih ocenila, da ta še vedno parcialno rešuje nezdružljivost

funkcije poslanca z drugimi funkcijami, ter da ni čas za take rešitve, ker ni drugega nivoja lokalne samouprave. Če bi pokrajine imeli, bi bil Državni svet primeren organ za predstavljanje in usklajevanje interesov lokalnih skupnosti in prihodnjih pokrajin na nivoju države.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je ob obravnavi novele Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah opozorila, da je smiselno razmisliti o uvajanju centralnega računa ter na tej podlagi odpreti možnost za dogovor o delitvi dohodka.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi predloga Zakona o evidenci volilne pravice predlagala, da bi stroški sestave in tiska volilnih imenikov za izvedbo lokalnih volitev z občin prešli v pristojnost upravnih enot oziroma ministrstva.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je obravnavala predlog novele Zakona o varstvu okolja in zastavila vprašanje o drugačni ureditvi vplivnega območja delovanja emisijskih naprav, saj izpusti niso vezani na meje parcele.

Na določitev vplivnega območja je vezan status stranke v postopku in morebitna odškodnina.

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je obravnavala predlog sprememb Zakona o Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije in menila, da je pripravljen brez ocene posledic za delovanje KGZS in da ogroža njen obstoj.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je obravnavala predlog stališča do predloga evropske uredbe o zdravju živali in ocenila, da rešitve ustrezajo tistim državam članicam z večjim obsegom reje, za male države pa pomenijo nevarnost zaprtega sistema poslovanja.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je ob obravnavi stališč do predloga evropske uredbe o pridelavi rastlinskega razmnoževalnega materiala in dostopnosti na trgu opozorila, da je treba za majhne pridelovalce in lokalni trg predvideti izjeme, ki bi jih urejale države članice in ki bi ščitile lokalno in tradicionalno kmetijsko pridelavo ter rastlinske genske vire.

DRŽAVNI SVET NA KOROŠKEM

Koroška je decembra gostila Državni svet, ki je v Dravogradu opravil redno 13. sejo. Predsednik Bervar je na Območni gospodarski zbornici v Dravogradu sodeloval na pogovoru s koroškimi župani, predstavniki Gospodarske zbornice, Davčne in Carinske uprave ter upravnih enot o problematiki dostopnosti regije (tretja razvojna os), podpori gospodarski dejavnosti in napovedanemu ukinjanju državnih institucij v regiji.

“ Postajamo drugorazredni državljani, ki jim država samo jemlje in ukinja. Če pogojev za ustanovitev pokrajine ne bo več, tudi ne bo potrebe po 3. razvojni osi, gradnji hitre ceste ipd. ”

Franc Golob, državni svetnik in župan občine Vuzenica

Seje na terenu krepijo stike z lokalnimi skupnostmi

Predsednik Bervar je na Koroško prišel s konkretnimi predlogi za reševanje regijskih težav. Poudaril, da potrebuje regija strateške rešitve. Lesna industrija je opredeljena v novem Regio-

nalnem razvojnem programu (RRP) Koroške v obdobju od 2014 – 2020 kot ena ključnih strateških panog. Med najbolj pereče težave pa spada pomanjkljiva prometna infrastruktura.

Korošci želijo policentričen razvoj
V prizadevanja za pospešitev

postopkov umeščanja in izgradnje hitre ceste se je v zadnjih mesecih vključilo tudi koroško gospodarstvo v okviru Območne gospodarske zbornice, ki se je povezala s predstavniki lokalnih in deželnih oblasti na avstrijski strani. Predsednica območne gospodarske zbornice

Mojca Kert je ocenila, da je problem v regijskem gospodarstvu pomanjkanje delovnih mest za mlade in vedno višja povprečna starost zaposlenih. »Naša največja želja je policentrični razvoj,« je dejala Kertova, ki prav v tem vidi vlogo Državnega sveta.

PREMALO ZNAN USTAVNO-PRAVNI VIDIK OSAMOSVAJANJA SLOVENIJE

Prvi predsednik Državnega sveta dr. Ivan Kristan je v knjigi *Osamosvajanje Slovenije - Pogled iz Ljubljane in Beograda* predstavil svojo vlogo v procesu osamosvajanja in stališča glede aktualnih družbenih vprašanj. Opozoril je, da je ljudstvo v Sloveniji »razlaščno oblasti«.

“ Boj za samostojno Slovenijo se je začel v času spreminjanja zvezne ustave leta 1989. ”

Dr. Ivan Kristan, nekdanji sodnik Ustavnega sodišča Jugoslavije in prvi predsednik Državnega sveta

O ustavnopravnem vidiku osamosvajanja še danes ni dosti znanega, čeprav se je boj za samoodločbo pričel v Sloveniji

in se nadaljeval pred Ustavnim sodiščem Jugoslavije - v Beogradu je bilo treba ubraniti X. amandma k slovenski ustavi. Ta naloga je

pripadla dr. Kristanu, ki je bil takrat sodnik ustavnega sodišča Jugoslavije. V procesu spreminjanja zvezne ustave se je zavzemal

za ločeno sprejemanje ustavnih amandmajev in za to, da je o soglasju k ustavnim amandmajem treba razpisati referendum.

BOLJ KOT ZDRUŽEVANJE OBČIN POTREBUJEMO POKRAJINE

Državni svet se je septembra z javno razpravo o prihodnosti občin in lokalne samouprave odzval na napovedan predlog združevanja občin, Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj pa je podprla stališča Združenja občin Slovenije glede njihovega nadaljnega financiranja.

“ V prvi vrsti bi bilo treba najprej sprejeti strategijo razvoja slovenske lokalne samouprave. ”

Dr. Stane Vlaj, univerzitetni profesor in član Mednarodnega inštituta IFIMES

“ Večje občine ne bodo nadomestile pokrajin. ”

Robert Smrdelj, predsednik Združenja občin Slovenije

“ Ravno zaradi velikega števila občin potrebujemo drugo stopnjo lokalne samouprave v obliki pokrajin. ”

Jernej Verbič, državni svetnik in župan občine Postojna

O predlogu zmanjševanja občin se je govorilo že maja lani, ko je minister Virant napovedal, da bodo reformni ukrepi zajeli tudi lokalno samoupravo. Vlada je 24. maja sprejela načrt dejavnosti za pripravo strategije razvoja lokalne samouprave in zapisala, da morajo posamezna ministrstva do septembra 2014 izdelati funkcionalno analizo izvajanja nalog občin. Iz vladnega načrta je razvidno, da bo Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo osnutek strategije v začetku leta 2015 posredovalo v javno razpravo.

Za krizo niso krive občine

Predsednik Mitja Bervar je poudaril, da za krizo niso krive občine, saj so prav občine tiste, ki v kriznih časih sploh

še izvajajo investicije. Menil je, da se je treba reforme lokalne samouprave lotiti celostno in s strokovnimi argumenti. Predsednik Skupnosti občin Slovenije dr. Ivan Žagar je izpostavil, da ga pri predlagani zakonodaji skrbi zlasti finančni del, saj bi lahko občine izgubile kar petino sredstev, s tem pa bi se njihov razvoj zaustavil.

Večje občine ne morejo nadomestiti pokrajin

Predsednik Združenja občin Slovenije Robert Smrdelj je navajal, da so občine z manj kot 5 000 prebivalci povprečno manj zadržane od večjih. Prav tako imajo občine v državah EU v povprečju manj prebivalcev kot v Sloveniji ter menil, da večje občine ne bodo nadomestile pokrajin.

Državni svetnik Jernej Verbič je sodil, da se bo združevanje občin v Sloveniji verjetno začelo, a bo potrebno soglasje ljudi. Slovenija ravno zaradi velikega števila občin potrebuje drugo stopnjo lokalne samouprave v obliki pokrajin.

Nobena reforma ni poceni

Dr. Stane Vlaj je izpostavil potrebo po ustanovitvi pokrajin, saj so le-te ustavna kategorija. V primeru, da bi prišlo do združevanja pokrajin, bi to moralo biti izvedeno s celovito reformo, ki bi ob teritorialnem vidiku upoštevala tudi vsa druga področja lokalne samouprave. Dr. Ciril Ribičič je poudaril, da bodo tudi pri združevanju občin nastali številni stroški.

Zaostritev financiranja občin – prvi korak k ukinitvi?

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je v mnenju o problematiki financiranja občin v letu 2014 in 2015 podprla nasprotnike zmanjševanja sredstev za sofinanciranje investicij, ki se občinam zagotavljajo v skladu z zakonom ter menila, da je bolj primerno, da občine prispevajo k finančni konsolidaciji na način, ki bo zagotovil njihovo enakomerno finančno obremenitev. Ocenila je še, da ne gre za varčevanje ampak le za prerazporejanje sredstev od občin z manj prebivalci k številnejšim občinam.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=no-vice/ali-potrebujemo-obcine>

PROBLEMATIKA JAVNIH NAROČIL

Pobudo za posvet je dala Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, potem ko je obravnavala poročilo Državne revizijske komisije za leto 2012. Namen posveta je bil izmenjava različnih strokovnih mnenj o problematiki javnih naročil in izboljšanje javnonaročniške zakonodaje.

“ Zakonodaja s področja javnega naročanja si zasluži posebno obravnavo. ”

Mag. Marija Lah, državna svetnica

“ Smo del Evropske unije, ampak po drugi strani smo dolžni zaščititi tudi sebe. ”

Dr. Igor Šoltes, bivši predsednik Računskega sodišča

“ Manjka nam kompetentnih, strokovno usposobljenih javnih naročnikov. ”

Alenka Avberšek, Izvršna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije

Analize kažejo, da v več kot tretjini primerov vseh javnih naročil ponudbo odda en sam ponudnik, kar lahko zbudi sum o možnih nepravilnostih. Država prek javnih naročil razdeli od štiri do pet milijard evrov letno. Državna uprava je pri javnih naročilih dolžna zagotoviti konkurenco, zato ne bi smela objavljati naročil, pisanih na kožo enemu samemu ponudniku.

Supervizor povečal transparentno

Računsko sodišče je že pred desetletjem predlagalo oblikovanje specializiranega sodišča za to področje. Pravno varstvo tistih, ki se potegujejo za javna naročila, bi moralo biti zagotovljeno tudi po sodni poti, ne le prek Državne revizijske komisije. Po mnenju dr. Igorja

Šoltesa, nekdanjega predsednika Računskega sodišča je postala že rutina, da mora pri postopkih javnega naročanja vsak dobiti svoj delež. Prav tako se z vsakokratno menjavo vlade zamenjajo »dvorni dobavitelji«, kar je zelo postalo transparentno, odkar je Komisija za preprečevanje korupcije (KPK) uvedla spletno aplikacijo Supervizor za spremljanje izdatkov javnih institucij.

Vrniti zaupanje v naročnika

Komisija za preprečevanje korupcije vsako leto prejme približno 120 prijav o sumih korupcije na področju javnih naročil. Številna med njimi so neupravičena in kažejo predvsem na nezadovoljstvo in nezaupanje prijaviteljev do celotnega sistema javnih naročil. Kot je poudarila Romana Berčič s

Komisije za preprečevanje korupcije številni ne poznajo postopkov javnih naročil, zato bilo treba naročnike dodatno informirati. Neizbrani ponudniki želijo včasih KPK tudi zlorabiti, kajti pravno sredstvo vloži komisija s čimer se izognejo plačilu takse.

Pomanjkljiva kaznovalna politika?

»Javna naročila ostajajo poligon za zlorabe, korupcijo in prirejanje ponudb,« je opozoril Srečko Skubic iz sekcije gradbincev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije. Nekateri drugi so ocenili, da so javna naročila negospodarna tudi zato, ker naročniki prestabo poznajo predmet naročila, saj niso dovolj strokovno usposobljeni. Danijel Muršič iz podjetja Menerga je menil, da se v Sloveniji zlorablja

Zakon o javnem naročanju, da izvajalcem in podizvajalcem dovoljujemo mahinacije in bi bilo treba zaostriti kaznovalno politiko.

Problem najnižje cene

Izvršna direktorica Gospodarske zbornice Slovenije Alenka Avberšek je ocenila, da z Zakonom o javnem naročanju ni težav, so pa slabosti pri izvajanju. Ob tem nam manjka kompetentnih, strokovno usposobljenih javnih naročnikov. Glavna težava pri javnem naročanju je po njeni oceni dejstvo, da je najnižja cena ključno merilo za izbor ponudnika, kot zelo problematičen pa je ocenila nadzor nad izvajalci.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/problematika-javnih-narocil>

ALI VOLILNI SISTEM ZADOVOLJUJE PRIČAKOVANJA VOLILCEV?

Državni svet je 20. januarja skupaj z Zvezo društev upokojencev Slovenije (ZDUS) organiziral posvet o volilnem sistemu, ki naj bi bolj odrazil voljo in želje volivcev. Predstavniki politike, civilne družbe in pravne stroke so predstavili nekatere možnosti.

Brez demokratičnih volitev ni demokratične družbe

Državni svet se je že lani spomladi aktivno vključil v razpravo o pomanjkljivostih našega volilnega sistema, predvsem z vidika uresničevanja neposredne demokracije, kajti ustava v 3. členu jasno pravi, da ima v Sloveniji oblast ljudstvo. Na posvetu o ustavi, volilnih sistemih in neposredni demokraciji so poleg strokovnjakov svoje poglede predstavile civilno družbene organizacije, sodelovali so tudi t.i. protestniki. Tako je pri iskanju rešitev za bolj ustrezen volilni pristop Državnemu svetu uspelo vzpostaviti most med stroko, politiko in civilno družbo.

Komu je odgovoren poslanec?

Civilno družbene skupine so posebej poudarile, da je ključna težava slovenske politike ta, da poslanec ni odgovoren volivcu. Čeprav so stranke osnovni sestavni element posredniške demokracije, pa to vendarle še ne more pomeniti, da so volivci le nemočni ujetniki partitokracije. Demokracija je v osnovi živ, dinamičen proces, ki po svoji naravi teži k širitvi vplivnega prostora odločanja ljudi. Za uspešnost demokracije in upravljanja države nikakor ne zadostuje le udeležba državljanov na volitvah vsake štiri leta. Tudi zato zdajšnji volilni sistem preprosto ne more v zadostni meri izpolniti pričakovanj državljanov.

Ni idealnega volilnega sistema

Primerjava treh glavnih volilnih sistemov - večinskega, proporcionalnega in kombiniranega - kaže, da noben ne ponuja idealne rešitve. Vsaka država si po svoje oblikuje volilni sistem, na razlike pa vplivajo številni dejavniki, med drugim tudi demokratična tradicija, stopnja razvitosti politične kulture, etike in svoboda medijev. Kot mlada demokratična država si še le izgrajujemo politično kulturo in se zato soočamo z nekaterimi specifičnimi problemi in pomanjkljivostmi, ki se odražajo tudi v volilnem sistemu.

Volilni sistem, kot ga predlaga ZDUS

ZDUS je marca lani na podlagi 5 700 zbranih podpisov vložil v parlamentarni postopek t.i. Mihelčič-Kristan-Pintarjev predlog, ki izhaja iz nemških izkušenj. Ta daje vsakemu volivcu dva glasova in hkrati razpolavlja število volilnih okrajev iz sedanjih 88 na 44. S prvim glasom volivci v vsakem volilnem okraju izvolijo poslanca po večinskem principu, to je neposredno, z večino glasov. Z drugim glasom volilci volijo politično stranko, ki ji bodo zaupali oblikovanje vlade, vendar

pri tem personificirajo odločitev skozi preferenčni glas strankarskega kandidata: ne volijo torej liste, temveč izberejo povsem določenega kandidata na njej.

Politika bi morala bolj prisluhniti ljudem

Sodelujoči na posvetu so se strinjali, da bi morala politika bolj prisluhniti zahtevam civilne družbe, kajti ustava pripada ljudem in nihče ne more imeti nad njo monopola. Menili so, da ni izpolnjena zahteva 81. člena naše ustave, ki pravi, da morajo imeti volivci odločujoči vpliv na volitvah. Dandanes imajo pri nas odločujoči vpliv na volitve nedvomno politične stranke, zato upravičeno govorimo o močni partitokraciji in šibki demokraciji slovenske družbe. Zato je nujen širok, splošen in vsebinski javni diskurz. Sprememba volilnega sistema ne sme biti vprašanje političnega prestiža, osredotočiti se je treba predvsem na vsebino predlogov.

več na <http://www.ds-rs.si/novice/sprememba-volilnega-sistema-v-dz-po-volji-drzavljanov>

NASILJE V DRUŽINI

V Državnem svetu je decembra tekel posvet o nasilju v družini in sistemskem odzivu nanj. S posvetom je želel Državni svet obeležiti petletnico sprejema Zakona o preprečevanju nasilja v družini in pomemben mejnik v boju proti nasilju v družini - uvedbo ukrepa prepovedi približevanja določenemu kraju ali osebi. Državni svet je na 14. seji na podlagi posveta

sprejel zaključke o potrebnih spremembah na tem področju in jih posredoval pristojnim institucijam.

zaključki na http://www.ds-rs.si/sites/default/files/dokumenti/1ds-14sklep_k_zakljuckom_posveta_nasilje_v_druzini-sistemski_odzivi_nanj.pdf

KAKŠNA BO PRIHODNOST »KRALJICE POLJŠČIN«?

Združenje pridelovalcev sladkorne pese in Državni svet sta pripravila posvet o možnostih ponovne pridelave sladkorne pese. Dogodki zadnjih let terjajo ponovni razmislek o prehranski varnosti in družbeni odgovornosti kmetijstva in s tem nudijo priložnosti, ki bi pripomogle h gospodarski rasti. Sladkorna pesa je lahko priložnost, ker bo Evropska komisija leta 2017

kvote ukinila. Pobudnik razprave - svetnik dr. Janvit Golob - je vladi zastavil vprašanje o koncu postopka likvidacije tovarne v Ormožu. S tem bi lahko popravili napako evropske politike, ki današnjim proizvajalcem omogoča dobičke, medtem ko sladkorja primanjkuje.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=node/206>

MLADI S POSEBNIMI POTREBAMI NA TRGU DELA

Ob dnevu invalidov je v Državnem svetu tekel posvet o prehodu mladih s posebnimi potrebami iz šole na trg dela in razkril, da ti brez pomoči zapadejo v past brezposelnosti. Predsednik Bervar je izpostavil, da je problem treba približati odločevalcem in javnosti. Po besedah varuhinje Vlaste Nussdorfer je treba ustvarjati enake možnosti za vse;

pomembno je, da smo na trg dela pozorni že med izobraževanjem, je menil Robert Cugelj z URI Soča. Tatjana Dolinšek iz zavoda Racio Social je poudarila, da je projekt odgovor na zaostreno zaposlitveno problematiko med mladimi invalidi.

več na <http://www.skledar.si/drzavni-svet-posveti/>

KONFERENCA O NOVEM ZAKONU O VISOKEM ŠOLSTVU

Državni svet in Skupnost samostojnih visokošolskih zavodov sta novembra organizirala konferenco o novem zakonu o visokem šolstvu. Zainteresirani deležniki so izmenjali poglede na besedilo novele, ki jo je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport oktobra letos posredovalo v javno obravnavo. Nekatere novosti zakona so med zaintere-

sirano javnostjo že sprožile burne reakcije. Zakon namreč uvaja vrsto novosti pri ustanavljanju in delovanju visokošolskih zavodov - zlasti zasebnih - ukinja izredno obliko študija in zaostruje pogoje za pridobitev in ohranitev statusa študenta.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=node/206>

DRŽAVA JE ODGOVORNA ZA SANACIJO ONESNAŽENEGA OKOLJA

Varuh človekovih pravic in Državni svet sta pripravila posvet o odgovornosti države za sanacijo onesnaženega okolja. Ustava določa, da ima vsakdo pravico do zdravega življenjskega okolja in državi je dana aktivna vloga v zvezi s tem. Tako mora zakonsko urediti vsebino in obseg pravic, pa tudi pogoje za poravnavo škode. Posveta so se udeležili predstavniki državnih

in lokalnih organov, strokovne javnosti in civilne družbe in razpravljali o možnostih reševanja problemov čezmerne obremenitve okolja in programov ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Mežiški dolini, Celjski kotlini in v Zasavju.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=node/207>

»NEW DEAL« ZA SLOVENIJO

Zveza društev za biomaso Slovenije je v sodelovanju z Državnim svetom organizirala 14. mednarodno konferenco na temo medkulturnega dialoga za ekološko kmetovanje in zdravo hrano, obnovljivo energijo in surovine. Razmere zahtevajo strateške preusmeritve k trajnos-

tnem razvoju. Program uvajanja ekološkega kmetovanja, zelene industrije in turizma ter prehod na obnovljivo energijo so osnovna izhodišča za slovensko verzijo nove gospodarske politike.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=node/129>

URESNIČEVANJE PRAVIC OTROK

Varuh človekovih pravic ter Zveza prijateljev mladine sta oktobra pripravila posvet o uresničevanju otrokovih pravic pri nas. Dogodek je prispeval k obveščanju javnosti o priporočilih odbora OZN za otrokove pravice, potem ko je odbor sprejel sklepne ugotovitve o rednem poročilu naše države o uresničevanju konvencije OZN. Udeleženci posveta so opozorili na nujno spoštovanje otrokovih pravic tudi v času krize. Država naj

opravi svojo nalogo. Varuhinja je opozorila na poslanico ob tednu otroka, v kateri skupaj z ZPMS opozarja, da otroci ne morejo in ne smejo čakati na uresničevanje pravic, ko bodo za to nastopili ustrezni družbeni in materialni pogoji.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/aktualna-vprasanja-uresnicavanja-otrokovih-pravic-v-republiki-sloveniji>

DOBRE PRAKSE PRI ZNIŽEVANJU CO₂

Državni svet je gostil posvet o dobrih praksah pri zniževanju CO₂ in načinih prenosa teh izkušenj na načrtovanje ukrepov na nacionalni in lokalni ravni na področjih energetike, trajnostne mobilnosti, vrednostne verige lesa, trajnostnega razvoja podeželja, ekološkega kmetijstva, trajnostne proizvodnje in potrošnje ter prilagajanja na podnebne spre-

membe. Slovenija bi lahko našla priložnost za dolgoročni izhod iz krize s spodbujanjem trajnostnega gospodarstva, ki gradi na energetski in snovni učinkovitosti. To naši državi narekuje tudi peto poročilo Medvladnega odbora za podnebne spremembe (IPCC).

več na <http://www.ds-rs.si/?q=node/205>

SKRB ZA DUŠEVNO ZDRAVJE

Ob svetovnem dnevu duševnega zdravja je Državni svet 8. oktobra pripravil posvet o skrbi za duševno zdravje in zagotavljanju stabilnosti sistema kot podlage za razvoj. S strokovno razpravo o obstoječem stanju na področju skrbi za duševno zdravje je s posvetom želel opozoriti na pomen

duševnega zdravja. Svetniki so seji sprejeli zaključke o sistemskih spremembah zakonodaje.

zaključki na http://www.ds-rs.si/sites/default/files/dokumenti/2ds-14sklep_k_zakljuckom_posveta_dusevno_zdravje.pdf

EVROPSKA MLADINA O TOBAKU

V sodelovanju z organizacijo Brez izgovora Slovenija je septembra potekala zaključna plenarna predstavitev Prve Evropske mladinske konference o tobaku. Kajenje je krivec za več kot 6 milijonov smrti na leto, povzroča pa tudi številne zdravstvene težave, ki so finančno breme za celotno družbo. Kajenje je med mladimi v Evropi zelo razširjeno, tobačna industrija pa ima še vedno dovolj

možnosti za manipulacijo s pomočjo različnih marketinških prijemov. Okrogla miza, ki so se je udeležili poslanci in predstavniki ministrstev in zdravstvenih institucij, je postregla z zanimivimi informacijami o sprejemanju nove Evropske tobačne direktive.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/prva-evropska-mladinska-konferenca-o-tobaku>

PODPIS SPORAZUMA O ZAVEZNIŠTVU ZA KULTURO

V sklopu posveta na temo vloge slovenske ljubiteljske kulture so Državni svet, Javni sklad za kulturne dejavnosti in Zveza kulturnih društev Slovenije na predvečer kulturnega praznika 7. februarja podpisali sporazum, s katerim so se zavezali k podpori ljubiteljski kulturi.

“ Ljubiteljska kultura je generator idej, motor ustvarjalnega druženja ter medgeneracijskega sodelovanja. ”

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta

“ Pomembno je, da se o slovenski ljubiteljski kulturi pogovarjamo na najvišji ravni. ”

Dr. Aleš Črnič, državni sekretar na Ministrstvu za kulturo

“ Za preživetje ljubiteljske kulture zgolj entuziazem ni dovolj. ”

Mag. Igor Teršar, direktor Javnega sklada za kulturne dejavnosti

Ljubiteljska kultura izhaja iz tradicije narodnozavednih društev iz druge polovice 19. stoletja in je ena od oblik kulturnega gibanja, ki je najzaslužnejše za oblikovanje slovenske kulturne identitete in skupnega kulturnega prostora. V zadnjih desetletjih so se mu pridružila številna društva italijanske in madžarske manjšine in drugih v Sloveniji živečih slovenskih državljanov, ki po narodnosti niso Slovenci. Vsa ta društva predstavljajo bistven del naše kulturne ponudbe.

Področje ljubiteljske kulture je v zadnjih treh letih izgubilo več kot četrtno sredstev, zato večina društev že izčrpava svoje gnotne rezerve, kar se kaže v zastareli opremi in tehniki, še posebej pihalnih godb, folklornih in gledaliških skupin. Delno društva nadomeščajo izpad sredstev s povečanimi članarinami in drugimi lastnimi prispevki ter zniževanjem honorarjev strokovnim vodjem. Področje ljubiteljske kulture ni optimalno organizirano, posledica pa je neizenačenost med posameznimi področji dela in tudi med posameznimi obmo-

čji. Meddruštvena povezanost je slabša kot nekdanj, kar vodi v samozadostnost in nekritičnost do lastnega dela, to pa ne prinaša napredka. S tem celotno področje izgublja publiko in programsko aktualnost. Izkušnje kažejo, da je položaj boljši tam, kjer delujejo močne zveze kulturnih društev.

Izpostave javnega sklada so pomemben dejavnik podpore ljubiteljski kulturni dejavnosti, a ne morejo in ne smejo nadomestiti avtentičnih meddruštvenih povezav in s tem ogroziti avtonomije področja. To področje bi bilo treba trdneje povezati in zagotoviti sistematično izobraževanje in izpopolnjevanje vodij ljubiteljskih društev in dejavnosti, po drugi strani pa postaviti merila za evalvacijo dosežkov in s tem večjo verodostojnost področja. Bistveno je treba okrepiti tudi položaj krovne zveze - Zveze kulturnih društev Slovenije.

Pomembno je oblikovanje zakonodaje, s katero bi natančneje opredelili področje javnega interesa v ljubiteljski kulturi, kar pa ne bi smelo okrniti odprtosti

kulturnih društev in njihove svobodne izbire, kakšno kulturo bodo gojila. Vendar pa je za kvalitativno rast društev, ki so bolj ambiciozna in inovativna v izvajanju programa, treba natančneje določiti sistemske osnove za izobraževanje članstva in strokovnega vodstva, vpeljati strokovne nazive za eksperte, ki jih vodijo, v večji meri podpreti njihovo organiziranost in jim omogočiti stabilne pogoje za delo. Zakonodaja bi morala določiti tudi osnovne kalkulatorne elemente za vrednotenje ljubiteljskega kulturnega dela, s čimer bi dosegli enotnejše financiranje na celotnem območju Slovenije in zmanjšali razlike med

posameznimi lokalnimi skupnostmi.

Ministrstvo za kulturo je iz javnih programov kulture, ki se financirajo s štiriletnimi pogodbami, izločila pevski zbor APZ Tone Tomšič in folklorno skupino AFS France Marolt. Ti sta s svojo dolgo tradicijo in izjemnimi uspehi v mednarodnem okviru zgradili najvišje standarde delovanja v ljubiteljski kulturi. Zato se zastavlja vprašanje, na kakšen način bo v prihodnje kulturna politika zagotavljala pogoje za delo obeh skupin, ki sta na svojih področjih nosilki nacionalnega interesa.

CIVILNA DRUŽBA TEMELJI NA PROSTOVOLJSTVU

Državni svet je med prvimi začel opozarjati na vlogo, pomen in zasluge prostovoljstva in tudi pripomogel k ureditvi zakonodaje na tem področju. Ob mednarodnem dnevu prostovoljcev 5. decembru je Državni svet podelil priznanja najzaslužnejšim prostovoljcem in društvenim delavcem za leto 2013. Plaketo so prejeli dr. Avsec Franci, Jereb Marija, Jurman Franc, Lebarič Mirko, Meglič Lorena Marija, Peršak Marta, Ponomarenko Zdenka, Primc Lili, Solar Peter, Stergar Branka, Sterle Janez, Šmid Branko, Šmit Majda in Zubin Aldo.

Plakete najzaslužnejšim prostovoljcem so bile letos podeljene že dvanajsti. V tem času jo je prejelo več kot 100 posameznikov in or-

ganizacij. V času krčenja socialne države, še zlasti pa ob aktualni težki gospodarski krizi in recesiji, sta dobrotelost in prostovolj-

“ Ko vsi drugi družbeni mehanizmi odpovedo, nastopijo prostovoljci. ”

Mitja Bervar, predsednik Državnega sveta

“ Tudi najmanjši prispevek je neprecenljive vrednosti, nekdo nam bo zanj hvaležen in to je naše plačilo. ”

Aldo Zubin, prostovoljec na področju planinstva

stvo pomembna za ohranjanje kakovosti življenja posameznika in družin. Vse več je takih, ki potrebujejo pomoč, včasih pa pomagata

le lepo izrečena beseda ali iskrena spodbuda. V prostovoljstvu lahko človek najde smisel svojega življenja in družbenega obstoja.

OTVORITEV RAZSTAVE PODOBE DELA

Oktober je bila v predverju Državnega sveta na ogled razstava, ki sta jo pripravila Železarski muzej Štore in Koroški pokrajinski muzej. Razstava je prikazala življenje železarjev pri delu s stroji in napravami od prve polovice 20. stoletja do današnjih dni, kot so jih v fotografski objektiv ujeli različni avtorji. Fotografije so dragocen dokument časa industrijskega razvoja in veliko povedo o delu, življenju in odnosih

med ljudmi. Najpomembnejše pa je, da so v prostorih parlamenta fotografije simbolično spregovorile o delu kot vrednoti, kar je zelo pomembno danes, ko družba preveč ceni in poudarja druge vrline. Po drugi strani je danes delo dragocena dobrina, ker zaposlitev primanjkuje. Razstava je vključena v gibanje Slovenska pot kulture železa. O razstavi so spregovorile avtorice Slavica Glavan in dr. Karla Oder.

UMETNOST V DRUGEM DOMU

V predverju dvorane Državnega sveta Republike Slovenije sta konec decembra Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov in Državni svet pripravila prvo v ciklu razstav. Predstavili so se člani ZDSLJU Črtomir Frelih, Irena Gajser in Jože Marinč. Umetniški program ob otvoritvi sta obogatila igravec Gašper Tič in čelist Tomaž Sever. Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov je naslednica Društva slovenskih likovnih umetnikov in združuje

8 regionalnih društev, ki so enakopravni člani ZDSLJU. Zveza združuje društva na republiški ravni in pripravlja projekte, ki jih financira Ministrstvo za kulturo in skrbi za zakonodajo na tem področju. Pred tem je v Državnem svetu razstavljal likovna dela diplomirani slikar Marko Lukan iz Škofje Loke, ki je že od rojstva gluh. To je bila njegova druga samostojna razstava z naslovom »Simboli in njihov pomen«.

POTREBUJEMO ŠTEVILKE, NE PRIDEVNIKOV!

V Državnem svetu je 6. novembra predaval prof. David JC MacKay, glavni znanstveni svetovalec britanskega Ministrstva za energetiko in podnebne spremembe ter avtor knjižne uspešnice *Sustainable Energy - Without the Hot Air (Trajnostna energija - brez razgretega ozračja)*.

Obnovljivi viri zahtevajo konkretne izračune

Vsi viri energije, za katere se odločimo, prinesejo neke posledice. Kadar upoštevamo obnovljive vire energije to pomeni, da bodo ti zasedli velik del površine določene države. Zato se moramo najprej vprašati, koliko energije lahko dejansko zagotovi posamezni energetski vir in kakšne bodo posledice njegove izrabe z vidika posega v prostor. Če torej želimo različne vire energije, moramo poznati tudi dejstva, koliko jih lahko proizvedemo, na kak način in kakšno infrastrukturo potrebujemo za to. Četudi bi v Sloveniji zasadili vso zemljo za proizvodnjo biogoriv, s tem ne bi zadostili količini goriva, ki je potreben za transport ...

Priljubljenost različnih energetskih virov ni povsod enaka. Lahko bi seveda sprejeli več različnih virov in s tem povečali površine, ki so jim namenjene. Lahko bi se povezali z državami, ki imajo veliko puščav in se dogovorili, da bi za nas pridobivale energijo. Tretja možnost pa je, da spremenimo naše navade. Ne moremo spremeniti gostote prebivalstva, lahko pa omejimo rabo energije. Velika mesta bodo vedno odvisna od energije, ki jo bo treba do njih transportirati. Zato ne bodo nikoli mogla biti v celoti oskrbovana z energijo iz obnovljivih virov ...

Kako zmanjšati porabo energije?

Na voljo so nam trije načini: lahko povečamo količino energije v svoji državi, v neki drugi državi, ali pa uporabimo nove tehnologije. Obstajajo sicer tudi druge možnosti, kot npr. zajemanje ogljikovega dioksida iz ozračja in njegovo skladiščenje pod zemljo. Na strani ponudbe in povpraševanja imamo prav tako na razpolago različne načine. Lahko npr. dokaj radikalno spremenimo svoj način življenja. A med skrajnostmi obstaja več možnosti, kot je npr. vožnja z vlaki in električnimi avtomobili ...

Ko govorimo o energetskih načrtih, je treba biti realen. Nemci so objavili energetski načrt. Strinjam se, da je tehnično izvedljiv, a ljudje, ki so o tem razpravljali, niso vizualizirali, kaj to pomeni in kolikšni so stroški. Za dosežke, opredeljene v načrtu do leta 2050, je treba storiti veliko. Na strani povpraševanja bi npr. morali razviti izolacijo, ki bi bila zelo tanka in neverjetno učinkovita. Potrebovali bi električna vozila, katerih težo bi zelo zmanjšali in bistveno povečali zmogljivost akumulatorja. Ljudje bi morali spremeniti svoje vedenje, ko gre za ogrevanje stavb. Potrebujemo učinkovite toplotne črpalke, kar je ena izmed opcij elektrifikacije. Stroški vetrnih elektrarn bi se morali znižati, ker le-te ne potrebujejo dodatnega vzdrževanja. Je

pa problem, da potrebujejo več prostora in bi jih morali postaviti na morju, kar pa je dražje. Drug izziv je sprememba obstoječe zasnove vetrnih elektrarn – zavrgli bi koncept stolpa in samih lopatic oz. turbine, pri čemer bi bile nove mini turbine petkrat lažje in zato stroški manjši ...

Bioenergija oz. biomasa je zelo pomembna, a ima omejitve, ker zahteva velike površine. Elektrifikacija je zelo pomembna, a bo določene sektorje težko elektrificirati, kot npr. mednarodni tovorni promet. Zato bo tudi v prihodnje velika potreba po energiji. Ta cikel je treba zapreti in reciklirati določene materiale. Na biomaso ne bi smeli gledati kot na sredstvo za proizvodnjo energije, ampak bi jo morali pridobiti iz drugih virov,

primer so toplotne črpalke. Za tak sistem niso potrebne tehnologije, ki zahtevajo veliko površine, kot so npr. veliki jezovi... Na ta način bi sprostili površje in zemljo. Ker pa bodo ljudje tudi v prihodnosti uporabljali fosilna goriva, potrebujemo tehnologije z negativnimi izpusti, ki bodo iz ozračja izčrpale CO₂ in ga skladiščile, kar lahko dosežemo s pogozdovanjem ...

Ena od tehnologij je tudi vodik, za katerega menim, da bo imel pomembno vlogo, a je vse odvisno od cene akumulatorjev za vozila. Morda bomo v prihodnosti uspeli zajemati energijo iz zraka, npr. s pomočjo dreves zajeti CO₂, jih nato posekati in predelati v bioenergijo. Na koncu pa bi morali raziskovati tudi geoinženiring, to je na kakšen način posegati v

“ Za oblikovanje nizkoogljicne energetske prihodnosti potrebujemo energetske pismene in ozaveščene deležnike, na primer politične odločevalce, nevladne organizacije, medije ter zainteresirane državljanke in državljane. ”

npr. iz odpadkov industrije. Potrebno pa je tudi zajemanje ogljika in njegovo skladiščenje. Zagotoviti moramo, da bo izgorevanje fosilnih goriv potekalo na samih lokacijah in da se bo izpuščen CO₂ tam skladiščilo. Trenutno je to drago, a je treba spodbujati inovacije, ki bi to pocenile.

Inovacije za večjo konkurenčnost

Vse to spodbujamo na našem ministrstvu. Pri skladiščenju energije je bil že dosežen pomemben napredek. Eno od podjetij je razvilo sistem, ki lahko spreminja energijo v različne oblike – skladišči energijo v tople in hladne kamnine in jo nato spreminja iz toplote v elektriko in nazaj. Drug

prostor, če nam ne uspe spremeniti toka podnebnih sprememb. Potencialne možnosti so velike v solarni in geotermalni energiji. Za doseganje ciljev do leta 2050 je potrebna podpora javnosti in politična podpora pristopu, ki bo temeljil na številkah. Treba je imeti odprt energetski model za vsako državo. V Veliki Britaniji imamo zato kalkulator oz. orodje, s katerim lahko učinkovito prevedemo vse številke. Predvsem pa potrebujemo zelo dobro izobražene inženirje, ki bodo razvijali tehnologije prihodnosti, ki bodo trajnostne.

predavanje v celoti na <http://www.skledar.tv/>

VPRAŠANJA IN POBUDE DRŽAVNIH SVETNIC IN SVETNIKOV

Vprašanja in pobude so zastavili državni svetniki: Branko Šumenjak glede izpolnjevanja Ustavnega zakona o spremembi 148. člena Ustave Republike Slovenije, glede vzdrževanja opuščeni kmetijskih zemljišč, glede financiranja športnih klubov in v zvezi z ukrepanjem Inšpektorata

sredstev v tujino; Alojz Glavač je podal vprašanje glede prenosa poštne dejavnosti in pristojnosti iz Murske Sobote v Maribor ter v zvezi z ukinjanjem poštne uradov v manjših krajih Pomurja; Uroš Brežan je podal pobudo glede ureditve primernih prostorov za policijsko postajo v Tolminu, ter

Državni svetniki so na vlado, ministrstva in druge pristojne institucije v drugi polovici leta 2013 naslovili 18 pobud in vprašanj.

Republike Slovenije za delo v primeru zaposlitve na črno v Luki Koper d.d. ter vprašanje glede izgradnje hitre ceste Ormož; dr. Janvit Golob je zastavil vprašanja v zvezi s postopkom likvidacije Tovarne sladkorja Ormož, podal pobudo v zvezi z novelo Zakona o visokem šolstvu ter zastavil vprašanje v zvezi z izjavo dr. Maksa Tajnikarja glede prenosov

zastavil vprašanje glede iskanja alternativnih rešitev energetske povezavi daljnovoda Okroglo - Videm; Drago Ščernjavič je zastavil vprašanje glede kriterijev za ocenjevanje kakovosti bančnih posojil slovenskih bank ter podal vprašanje v zvezi z odgovorom Nadzornega sveta Vzajemne d.v.z. na njegova vprašanja glede negospodarnega in

zaskrbljujočega delovanja uprave Vzajemne d.v.z. v škodo zavarovancev Vzajemne; mag. Peter Požun je zastavil pobude oz. vprašanja glede novele Zakona o pacientovih pravicah in zakonske ureditve uporabe posebnih varovalnih ukrepov tudi izven psihiatričnih bolnišnic in socialnovarstvenih zavodov ter vprašanje glede izvajanja 18.

člena novele Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju; Interesna skupina lokalnih interesov je podala pobudo oz. vprašanje glede projektov oskrbe s pitno vodo ter odvajanjem in čiščenjem odpadnih vod; Komisija za državno ureditev je zastavila vprašanje glede uresničevanja določb Zakona o javni rabi slovenščine.

22 LET OD ODHODA ZADNJEGA VOJAKA JUGOSLOVANSKE ARMADE

V organizaciji Zveze veteranov vojne za Slovenijo in Združenja Sever so 26. oktobra v vojašnici v Cerkljah ob Krki pripravili slovesnost ob 22. obletnici odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske armade s slovenskega ozemlja. Slavnostni govornik Mitja Bervar je med drugim poudaril, da je zadnja vojna Slovence politično in narodno povezala bolj kot katerikoli dogodek v naši novejši zgodovini. Za samostojnost in suverenost ostaja tudi v 21. stoletju zelo pomembno, da premore država usposobljeno oboroženo silo.

TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK

Mitja Bervar se je novembra udeležil Tradicionalnega slovenskega zajtrka v okviru projekta Ministrstva za kmetijstvo in okolje na Osnovni šoli Prežihov Voranc v Ljubljani. Obiskal je učence 6. razreda, ki so predstavili pomen lokalne pridelave hrane. Ob koncu pogovora so v prenovljeni šolski jedilnici skupaj pojedli zajtrk. Vseslovenski projekt Tradicionalni slovenski zajtrk se izvaja z namenom, da bi zvišali zavest o namenu in razlogih za lokalno samooskrbo, domačo pridelavo in predelavo ter v okviru sistema javnega naročanja spodbudili aktivnosti zagotavljanja hrane, pridelane v lokalnem okolju. Učenci na ta način spoznavajo kmetijstvo in čebelarstvo ter pomen pravilne in zdrave prehrane.

OBLETNICA TOPLIŠKE RASTOČE KNJIGE

Na dan slovenskih knjižnic konec novembra so v Dolenjskih Toplicah obeležili prvo obletnico Topliške Rastoče knjige. Slavnostni govornik je bil državni svetnik dr. Zoran Božič, zbrane pa so nagovorili še akademik dr. Boštjan Žekš, župan Jože Muhič in dr. Janez Gabrijelčič. Gostje so se vpisali v zlato knjigo občine Dolenjske Toplice. V okviru projekta Rastoča knjiga so se 28. oktobra v parku Navje v Ljubljani predstavili krajani Velikega Gabra s kulturnim programom, v katerem so sodelovali najmlajši in najstarejši člani različnih kulturnih društev. Častni pokrovitelji projekta je Državni svet.

1. KONFERENCA O TRAJNOSTNI GRADNJI

Predsednik Državnega sveta je na 1. slovenski konferenci o trajnostni gradnji na Brdu pri Kranju poudaril, da lahko v kriznem času trajnostne prenove in gradnje prispevajo k novim priložnostim in novim delovnim mestom ter povečajo konkurenčnost. Državne institucije morajo prevzeti vlogo odgovornega naročnika in vsem deležnikom poslati jasn signal o spremembi praks v smeri višje trajnostne kakovosti stavb. Predsednik je opozoril na finančno opustošenost slovenskega gradbeništva. Državni svet je o lesu kot strateški surovini govoril že v času pred krizo in podprl prizadevanja Slovenske gozdno-lesne tehnološke platforme, ki si že vrsto let prizadeva povezati dejavnosti od pridelave, predelave ter energetske izrabe lesa.

SREČANJE PREDSEDNIKOV ODBOROV COSAC-A

Predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve dr. Janvit Golob se je skupaj s predsednikom Odbora Državnega zbora za zadeve Evropske unije Jožefom Horvatom udeležil srečanja predsednikov odborov v okviru Konference odborov parlamentov Evropske unije za evropske zadeve (COSAC), ki je pripravljani sestanek za 51. plenarno zasedanje COSAC-a junija v Atenah. V ospredju zasedanja je bila razprava o povezovanju Evrope z državljani in vlogi institucij, v okviru te točke pa sta prisotne nagovorila oba slovenska predstavnika.

JUBILEJNO 50. ZASEDANJE COSAC-A V VILNI

Dr. Janvit Golob se je od 27. - 29. oktobra v Vilni udeležil jubilejnega 50. plenarnega zasedanja COSAC, kjer so razpravljali o stanju litvanskega predsedstva Svetu Evropske unije, prispevku COSAC-a h okrepitvi medparlamentarnega sodelovanja v EU, evropskih volitvah leta 2014 kot platformi za razpravo z državljani o prihodnosti EU. Seznanili so se s pomenom parlamentarne diplomacije, razpravljali o problematiki demokratične legitimnosti v EU in vlogi parlamentov ter o perspektivah na področju kibernetske varnosti in koristi za gospodarstvo.

več na <http://renginiai.lrs.lt/renginiai/EventDocument/de53a15a-3bc7-4ca9-890a-0b32af294418/EN%20L%20COSAC%20Conclusions.pdf>

COSAC je združenje odborov nacionalnih parlamentov držav Evropske unije, ki se ukvarja z evropskimi zadevami. Na rednih srečanjih vsak nacionalni parlament zastopa največ šest delegatov, vsaka delegacija pa ima dva glasova. Srečanja običajno potekajo v glavnih mestih držav, ki predsedujejo svetu Evropske unije. Pobuda za COSAC je nastala maja 1989 v Madridu, ko so se evropski parlamentarci strinjali, da je treba okrepiti vlogo nacionalnih parlamentov v razmerju do Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije. Prispevki COSAC-a za nacionalne parlamente niso zavezujoči. Predsedovanje COSAC-a je kot predsedujoča Svetu EU s 1. januarjem 2014 prevzela Grčija. Prioritete grškega polletnega predsedovanja Evropski uniji je na 14. seji Državnega sveta predstavil grški veleposlanik v Sloveniji Atanasios Kalidopolu (na sliki).

več na <http://www.cosac.eu/>

PREDSEDNIK GOSTIL SPREJEM OB MINISTRSKEM SREČANJU JADRANSKE LISTINE.

Na Brdu pri Kranju je 1. oktobra potekalo ministrsko srečanje Jadranske listine, gostitelj svečanega sprejema pa je bil predsednik Državnega sveta. V nagovoru je med drugim poudaril dejavno sodelovanje Slovenije v okviru Jadranske listine. Opozoril je na potrebo po novih kreativnih rešitvah, ki bodo omogočile učinkovito doseganje ciljev – miru, varnosti, stabilnosti, solidarnosti in medsosedskega sodelovanja tudi v času finančne krize.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/srecanje-direktorjev-za-otrambno-politiko-zahodnega-balkana-ministrsko-srecanje-jadranske>

PREGLED DOGODKOV

7. 2. 2014

Posvet: Kaj kultura praznuje - vloga slovenske ljubiteljske kulture

4. 2. 2014

7. izredna seja Državnega sveta

27. 1. 2014

Srečanje predsednikov odborov COSAC-a v Atenah

22. 1. 2014

14. seja Državnega sveta

20. 1. 2014

Posvet: Sprememba volilnega sistema po volji državljanov

16. 1. 2014

Predstavitve knjige dr. Ivana Kristana Osamosvajanje Slovenije - pogled iz Ljubljane in Beograda

11.12.2013

13. redna seja Državnega sveta

05.12.2013

6. izredna seja Državnega sveta

03.12.2013

Posvet: Prehod mladih s posebnimi potrebami iz šole na trg dela

03.12.2013

Podelitev plaket Državnega sveta najzaslužnejšim prostovoljcem za leto 2013

02.12.2013

Posvet: Nasilje v družini - sistemski odziv nanj

27.11.2013

5. izredna seja Državnega sveta

27.11.2013

Posvet: Odgovornost države za sanacijo onesnaženega okolja

26.11.2013

Posvet: Novi zakon o visokem šolstvu

26.11.2013

Posvet: Slovenija znižuje CO2 - dobre prakse

22.11.2013

Sprejem člana Evropskega računskega sodišča

21.11.2013

14. mednarodna konferenca SLOBIOM 2013

20.11.2013

4. izredna seja Državnega sveta

20.11.2013

Posvet: Preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje trpinčenja na delovnem mestu

14.11.2013

Posvet: Možnosti za ponovno pridelavo sladkorne pese v Sloveniji

13.11.2013

12. redna seja Državnega sveta

06.11.2013

Posvet: Oblikovanje trajnostne energetske prihodnosti - potrebujemo številke, ne pridevnikov!

05.11.2013

3. izredna seja Državnega sveta

28.10.2013

Zasedanje konference COSAC

16.10.2013

11. redna seja Državnega sveta

10.10.2013

Otvoritev razstave Podobe dela

08.10.2013

Posvet: Skrb za duševno zdravje – zagotavljanje stabilnosti sistema kot podlage za razvoj

07.10.2013

Posvet: Aktualna vprašanja uresničevanja otrokovih pravic v Republiki Sloveniji

01.10.2013

Posvet: Ali potrebujemo občine?

25.09.2013

Posvet: Problematika javnih naročil

20.09.2013

Prva Evropska mladinska konferenca o tobaku

18.09.2013

10. seja Državnega sveta

05.09.2013

Posvet: Obnovljiva in učinkovita raba energije za Slovenijo do 2030

Več o Državnem svetu Republike Slovenije na spletni strani www.ds-rs.si

Izdajatelj: **Državni svet Republike Slovenije**, telefon: **01 478 98 17**, faks: **01 478 98 51**, www.ds-rs.si,

uredila: **mag. Marjeta Tratnik Volasko, Robert Celestina**, foto: **Milan Skledar in arhiv Državnega sveta**,

oblikovanje: **goclick**, tisk: **Tiskarna knjigoveznica Radovljica d.o.o.**,

Naklada: **800 izvodov**